

**1. Imię i nazwisko: Katarzyna Maria Stańczak-Wiślicz (publikacje podpisuję:
Katarzyna Stańczak-Wiślicz)**

**2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu
nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:**

1994 – tytuł magistra historii uzyskany po ukończeniu studiów magisterskich na kierunku Historia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego, na podstawie pracy *Grzech i grzesznicy w „Opowieściach Kanterberyjskich” Geoffreya Chaucera*, napisanej pod kierunkiem prof. Henryka Samsonowicza

2008 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o literaturze na podstawie rozprawy *Opowieści o trudach życia. Narracje zwierzeniowe w popularnej prasie kobiecej XX wieku* napisanej pod kierunkiem prof. Michała Głowińskiego.

**3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub
artystycznych:**

Od 2008 - adiunkt w Instytucie Badań Literackich PAN (Pracownia Komunikacji Literackiej w okresie PRL, zespół Archiwum Kobiet)

2010-2011 – adiunkt w Instytucie Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego

2005-2008 – prowadzenie zajęć w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie, w Wyższej Szkole Komunikacji i Mediów Społecznych im. J. Giedroycia

1996-2005 – starszy bibliotekarz – Zakład Informacji Naukowej, Biblioteka Narodowa

2001-2007 – studia doktoranckie w Szkole Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej.

Moje badania dotyczą historii kobiet i płci kulturowej w Polsce po 1945 r., aczkolwiek ze względu na ciągłość niektórych instytucji, zjawisk i procesów historycznych jakimi się

zajmuję, część moich publikacji sięga zarówno wstecz – do okresu dwudziestolecia międzywojennego, jak i do okresu transformacji ustrojowej po 1989 r.

Po uzyskaniu stopnia doktora w polu moich zainteresowań znalazła się sfera życia codziennego kobiet, związek między ich powojenną aktywizacją zawodową a przemianami funkcjonowania gospodarstwa domowego, następnie zagadnienia dorastania i płciowego wymiaru kultury młodzieżowej. Badania w obu obszarach prowadziłam w ramach kierowanego przeze mnie grantu NPRH (2013-2017 *NPRH* 11H 12 0085 81) zwieńczonego wydaniem monografii „Kobiety w Polsce 1945-1989. Nowoczesność, równouprawnienie, komunizm”, której jestem współautorką i współredaktorką. Niezależnie od udziału w projektach grantowych oraz jako wykonawczynie w grantie NCN („Nowoczesność, jakość i estetyka” wyposażenia gospodarstw domowych. Wpisywanie ideologii w artefakty kultury materialnej w socjalistycznej Polsce (1970-1989)/ 2016/23/D/HS3/03199) koncentrowałam się na gospodarstwie domowym jako obszarze wiedzy eksperckiej oraz na zagadnieniu oddziaływania powojennego projektu modernizacyjnego na sferę życia codziennego. Zainteresowania te kontynuuję pracując w projektach: “The History of Feminist Political Thought and Women’s Rights Discourses in East Central Europe 1929-2001 (HERESSEE)” (ERC project, Uniwersytet Wiedeński) oraz “[FemEx] / Women Experts and Feminist Knowledge Production in Post-War East Central Europe, 1945–1989” (Instytut Historii Akademii Nauk Republiki Czeskiej).

Oprócz historii kobiet i płci kulturowej, punktem odniesienia dla moich badań jest historia życia codziennego oraz analiza dyskursu. Posługuję się kategorią płci kulturowej, zdefiniowaną przez Joan Wallach Scott w 1980 r., odwołuję się do koncepcji *Eigen-Sinn* /samo-woli Alfa Lüdtkę oraz praktyk życia codziennego opisywanych przez Michela de Certeau. W badaniach nad dyskursami inspiruję się klasycznymi koncepcjami Michaela Foucault oraz Teuna van Dijka. Odwołuję się także do historycznych badań nad emocjami, a przede wszystkim do koncepcji reżimów emocjonalnych Williama Reddy’ego. W swoich badaniach zwracam szczególną uwagę na źródła narracyjne: literaturę dokumentu osobistego, w tym pamiętniki konkursowe, następnie prasę i źródła o proveniencji literackiej, włącznie z tekstami popularnymi, o nikłej wartości artystycznej.

Po uzyskaniu tytułu doktora w 2008 r. oraz opublikowaniu pracy doktorskiej w postaci monografii w 2010 r., moim najważniejszym osiągnięciem naukowym był cykl artykułów opublikowanych w międzynarodowych i polskich czasopismach naukowych. Na potrzeby

procedury habilitacyjnej wybrałam spośród nich osiem. Z wyjątkiem jednego, którego jestem współautorką w 50 procentach, mój udział w publikacjach wynosi 100 procent.

Poniżej prezentowany cykl artykułów został ułożony zgodnie z kluczem tematycznym: od konceptualizacji gospodarstwa domowego jako przedmiotu wiedzy eksperckiej i działań modernizacyjnych po dyskursy i praktyki będące odpowiedzią na kryzys społeczno-gospodarczy lat 80.

Tytuł cyklu: Udamawianie nowoczesności – dyskursy i praktyki dotyczące sfery gospodarstwa domowego w Polsce 1945-1989

Cykl koncentruje się na zagadnieniach związanych z szeroko rozumianą sferą gospodarstwa domowego: od przemian ról rodzinnych i zwłaszcza postrzegania roli kobiet, poprzez modernizację wyposażenia domu, praktyki żywieniowe, po strategie radzenia sobie z brakami w okresie kryzysu lat 80. Na gospodarstwo domowe patrzę z dwóch perspektyw: jako na przedmiot analizy naukowej, wiedzy eksperckiej i działań modernizacyjnych, oraz jako na przestrzeń praktyk codzienności, w której jednostki rozwijały taktyki i strategie służące dostosowaniu się, aktywnemu radzeniu sobie i współtworzeniu zmieniającej się pod wpływem procesów modernizacyjnych rzeczywistości. Podstawowymi zagadnieniami są pytania o rozwój wiedzy eksperckiej na temat gospodarstwa domowego, oraz o to, w jaki sposób jednostki reagowały na projekty jego unowocześniania, a następnie ich załamanie w okresie kryzysu lat 80.

Refleksja nad unowocześnianiem gospodarstwa domowego, do tej pory słabo obecna w polskiej historiografii, jest ważna dla zrozumienia historii modernizacji powojennej Polski. Poszerza perspektywę o zagadnienia pracy reprodukcyjnej, zmiany sposobów funkcjonowania rodzin, wzorów konsumpcji i organizacji czasu wolnego. Pozwala przyjrzeć się „nowoczesności w działaniu” – w sferze życia codziennego i w skali rodzinnego gospodarstwa domowego.

Zaproponowany cykl artykułów pokazuje zmienność rozumienia gospodarstwa domowego pod wpływem przemian społecznych, takich jak aktywizacja zawodowa kobiet, przemiany rynku pracy (zanikanie zawodu służby domowej), postęp technologii domowych, oraz wyłanianie się nowych dyskursów na temat ról kobiet i mężczyzn w przestrzeni domowej. Szczególnie istotnym kontekstem jest refleksja nad pozycją kobiet w rodzinie, konceptualizacja kategorii podwójnego obciążenia (*double burden*) i krytyka realizacji projektu równouprawnienia płci, które rozwijały się od końca lat pięćdziesiątych w środowisku polskich

socjolożek i socjologów, a następnie były upowszechniane przez ekspertki zajmujące się gospodarstwem domowym. Skupiam się na zapisach doświadczeń kobiet, ale rozważam je w kontekście ówczesnych dyskursów na temat ról domowych zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

W cyklu artykułów poddałam analizie dyskursy eksperckie i popularne dotyczące gospodarstwa domowego, oraz zapisy praktyk, przede wszystkim w świetle literatury dokumentu osobistego. Opierałam się na analizie materiałów archiwalnych, historycznej analizie dyskursów, oraz metodologii badań nad literaturą dokumentu osobistego. Ponieważ podejmowałam analizę dyskursów eksperckich, inspiracji dostarczała mi również historia intelektualna. Wykorzystałam zróżnicowane źródła. Sięgnęłam po zgromadzone w Archiwum Akt Nowych dokumenty odpowiednich instytucji i organizacji, w tym po dokumenty dotychczas nie wykorzystywane przez badaczy, a nawet nieopracowane. Analizę dyskursów eksperckich oparłam na publikacjach naukowych i prasie fachowej powstających od lat 50. do 80. XX w., natomiast analizę dyskursów popularnych – na prasie kobiecej i społeczno-kulturalnej, poradnikach, publikacjach edukacyjnych włącznie z ulotkami i broszurami. Podejmując się nowych wyzwań metodologicznych sięgnęłam po teksty wizualne – fotografie i reklamy obecne w prasie. Traktowałam je jako elementy dyskursów. Szczególnie istotnym obszarem moich badań stały się źródła narracyjne, klasyfikowane jako literatura dokumentu osobistego: listy do redakcji czasopism oraz pamiętniki konkursowe ze zbiorów Archiwum Akt Nowych, ośrodka Karta oraz Zakładu Rękopisów Biblioteki im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Proponowany cykl artykułów łączy: koncentracja na „nowoczesności w działaniu” w wymiarze życia codziennego oraz na jej płciowym aspekcie, następnie na relacji między dyskursami a praktykami – takimi jak były one dokumentowane w zapiskach osobistych oraz w dokumentach odpowiednich instytucji. Ponieważ skupiałam się na zapisach reakcji na wdrażany projekt modernizacji sfery domowej, a następnie na kryzys, czołowe miejsce zajmuje zagadnienie sprawczości jednostek w obszarze praktyk życia codziennego. W cyklu artykułów pokazałam, że sfera gospodarstwa domowego podlegała upolitycznieniu, stanowiła obszar wiedzy eksperckiej i celowo wdrażanego, ewoluującego w czasie projektu modernizacyjnego. Odbiór tego projektu na poziomie doświadczenia osobistego był natomiast zróżnicowany i podlegał indywidualnemu negocjowaniu w ramach dostępnych praktyk i dyskursów.

Cykl może przyczynić się do rozwoju badań nad płciowym wymiarem socjalistycznej nowoczesności w Polsce, nad historią wiedzy eksperckiej, a szerzej nad historią społeczno-kulturową okresu po 1945 r.

W skład cyklu wchodzi następujące artykuły:

**1. *Household as a Battleground of Modernity: Activities of the Home Economics Committee Affiliated to the League of Women (1957–80)*, “Acta Poloniae Historica” Vol. 115, 2017, s. 123-150,
<https://doi.org/10.12775/APH.2017.115.05>**

W artykule zaprezentowałam wyniki badań nad działaniami Komitetu do spraw Gospodarstwa Domowego Ligi Kobiet (KGD) w kontekście dwojakiego rozumienia pojęcia gospodarstwa domowego. Z pierwszej perspektywy potraktowałam je jako przedmiot wiedzy eksperckiej, a z drugiej - jako przestrzeń nowoczesności i działań modernizacyjnych. Podkreśliłam specyfikę *home efficiency movement* w Polsce wskazując, że KGD funkcjonował w ramach struktury Ligi Kobiet, a jego działania miały być odpowiedzią na problemy kobiet.

Jako ramy chronologiczne przyjąłam: powstanie KGD jako organizacji zajmującej się unowocześnianiem indywidualnego gospodarstwa domowego w wyniku zmiany polityki wobec sfery domowej w okresie poststalinowskiej odwilży oraz początek kryzysu społeczno-ekonomicznego jako załamanie się projektu socjalistycznej modernizacji.

Oparłam się na analizie dokumentów KGD z zasobów Archiwum Akt Nowych w Warszawie oraz publikacji powstałych pod patronatem komitetu, w tym biuletynu „Gospodarstwo Domowe”. Wdrażany przez KGD w odpowiedzi na problem podwójnego obciążenia kobiet pracujących zawodowo program modernizacji i profesjonalizacji gospodarstwa domowego potraktowałam jako element projektu socjalistycznej nowoczesności w życiu codziennym. Wskazałam na tradycje wiedzy eksperckiej na temat gospodarstwa domowego w Polsce oraz na osadzenie kolejnych koncepcji na ten temat w aktualnych dyskursach politycznych. Z moich badań wyłania się obraz KGD jako ważnego aktora społecznego kształtującego oczekiwania i wyobrażenia na temat gospodarstwa domowego oraz na temat płciowego wymiaru nowoczesności. Na przykładzie mikrohistorycznej analizy nieudanej akcji zakładania gospodarstw doświadczalnych oraz poradni w mazowieckiej wsi Bogate pokazałam napięcia towarzyszące działaniom modernizacyjnym, konflikty między różnymi podmiotami zajmującymi się unowocześnianiem sfery domowej.

2. *Eating Healthy, Eating Modern. The “urbanization” of Food Tastes in Communist Poland (1945–1989)*, “Ethnologia Polona”, Vol. 41, 2020, s. 141–162, <https://doi.org/10.23858/ethp.2020.41.2303>

Na potrzeby artykułu połączyłam badania nad modernizacją życia codziennego z badaniami osadzonym w nurcie historycznych studiów nad jedzeniem. Przedstawiłam zmiany w sferze

zwyczajów żywieniowych w kontekście projektów modernizacyjnych wdrażanych w Polsce po 1945 roku. Wskazałam na związki między polityką żywnościową państwa, projektami unowocześnienia gospodarstwa domowego i równouprawnienia płci, a praktykami żywieniowymi w rodzinach miejskich i wiejskich. Podałam analizie dyskurs ekspercki wytwarzany przez specjalistów związanych z instytucjami zajmującymi się żywnością i żywieniem (Instytut Żywności i Żywienia, Komitet do spraw Gospodarstwa Domowego Ligi Kobiet, Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej), następnie dokumentację wdrażanych programów żywieniowych, oraz zapiski osobiste poświęcone jedzeniu i praktykom kulinarnym. Najważniejszymi kategoriami jakie zastosowałam w artykule są nowoczesność i modernizacja. Analizowane programy reformy zwyczajów żywieniowych pokazałam jako wyrastające z myślenia o społeczeństwie socjalistycznym jako społeczeństwie dobrobytu, osadzone w aktualnych dyskursach medycznych i dietetycznych. Interpretowałam je jako przejaw globalnych tendencji modernizacyjnych opartych na autorytecie wiedzy eksperckiej. Wskazałam na pewien zakres sprawczości jednostek i instytucji zajmujących się żywieniem, ograniczany faktem podporządkowania aktualnej polityce żywnościowej oraz zasadom socjalistycznej ekonomii. Zaznaczyłam perspektywę porównawczą wskazując, że państwowa kontrola nad sferą konsumpcji żywności występowała po obu stronach żelaznej kurtyny.

3. *Deconstructing “Nowoczesna Gospodyni”: The Home Efficiency Movement, Gender Roles, and Material Culture in Late State Socialist Poland, “Slavic Review”, Vol. 82, 2023, issue 2, pp. 289-310, <https://doi.org/10.1017/slr.2023.163>*

Artykuł, napisany wspólnie z Patrykiem Wasiakiem (w ramach kierowanego przez niego projektu), różni się od pozostałych w cyklu skupieniem na perspektywie porównawczej. Analiza działań Komitetu do spraw Gospodarstwa Domowego Ligi Kobiet nakierowanych na ukształtowanie wzoru nowoczesnej gospodyni w okresie późnego socjalizmu, posłużyła wskazaniu podobieństw i różnic między organizacjami zajmującymi się udoskonalaniem sfery gospodarstwa domowego po obu stronach żelaznej kurtyny. Artykuł w większym stopniu niż inne podejmuje także temat modernizacji wiejskich gospodarstw domowych, promowania nowoczesnych technologii i wzorów nowoczesnej konsumpcji.

W ramach podziału pracy nad tekstem zajmowałam się gromadzeniem i analizą źródeł dokumentujących aktywności KGD oraz kół gospodyń wiejskich, analizą opracowań eksperckich na temat gospodarstwa domowego, napisaniem części artykułu dotyczących działań wspomnianych instytucji. Analiza zebranego materiału źródłowego wykazała, że KGD

nie może być traktowany jako wyraziciel interesów konsumenckich społeczeństwa, nie stwarzał bowiem możliwości dla oddolnych działań. Funkcjonował natomiast jako aktor społeczny pośredniczący między aparatem państwowym a społeczeństwem, jego działania nakierowane były na kształtowanie pożądanych z punktu widzenia państwa zachowań konsumenckich, stylu życia i nowoczesnych tożsamości. Reprezentując interesy państwa promował wzór nowoczesnej gospodyni walcząc z przypisywanymi kobietom konserwatyzmem i przyzwyczajeniem do starych, nieefektywnych praktyk. Artykuł wskazuje na rolę KGD w promowaniu nowoczesnych technologii w gospodarstwie domowym, a w szerszym kontekście - ideologii nowoczesności i wzoru nowoczesnej tożsamości.

4. *Practicing modernity at home: Expert discourses and women's narratives on household in late socialist Poland*, "Gender & History", vol. 37, 2025, issue 2, pp. 764-778, <https://doi.org/10.1111/1468-0424.12764>

W artykule oparłam się przede wszystkim na analizie pamiętników konkursowych jako na źródle do badań nad praktykami codziennymi oraz nad kształtowaniem i performowaniem tożsamości jednostek. Skupiłam się na tematyce płciowego wymiaru socjalistycznej nowoczesności w okresie lat siedemdziesiątych jako dekadzie dostrzegalnego wzrostu poziomu życia, rozwoju masowej konsumpcji oraz reform mających na celu szybką modernizację polskiej gospodarki. Dlatego kontekstem dla moich rozważań był zwrot ekspercki epoki gierkowskiej, rozwój naukowej refleksji nad gospodarstwem domowym oraz popularnego poradnictwa.

W badaniach prowadzonych na użytek artykułu wykorzystywałam metodę krytycznej analizy dyskursu oraz analizy literatury dokumentu osobistego. Konstrukcję tekstu oparłam na zestawieniu dyskursu eksperckiego i powstających na jego bazie scenariuszy nowoczesności dla gospodarstw domowych dotyczących wyposażenia w sprzęt, technik pracy i podziału obowiązków w obrębie rodziny, z zapiskami na ten temat obecnymi w kobiecych pamiętnikach konkursowych. Wykorzystałam pamiętniki nagrodzone, opublikowane w kilku różnych tomach oraz pozostające w rękopisach, przechowywane w Archiwum Akt Nowych. W badaniach nad pamiętnikami odwoływałam się do bogatej literatury przedmiotu (min. do badań Pawła Rodaka, Sidonie Smith i Julie Watson), zwracając uwagę na ich potencjał i ograniczenia jako źródła historycznego. Podkreślając konstrukcyjny charakter podmiotu autobiograficznego, skupiłam się na pokazaniu w jaki sposób pamiętnikarki wykorzystywały oficjalny dyskurs nowoczesności i postępu do konstruowania swojej autobiograficznej tożsamości nowoczesnej gospodyni radzącej sobie z podwójną rolą – domową i zawodową, oraz w jaki sposób

wpisywały się w optymistyczny reżim emocjonalny lat 70. Zwróciłam uwagę na dyktujące takie podejście mechanizmy autocenzury i konformizmu w pamiętnikach konkursowych.

5. *Comfort, modernity and gender equality at home. Discourses on the modernization of the family and household in Poland from the mid-1960s to the end of the 1970s*, “Journal of Consumer Culture”, Volume 25, 2025, issue 2, pp. 190-210, <https://doi.org/10.1177/14695405251321394>

W artykule skoncentrowałam się na zagadnieniu wytwarzania i mediowania wiedzy na temat gospodarstwa domowego. Zaprezentowałam wyniki badań nad dyskursami popularnymi i eksperckimi na temat unowocześnienia sfery domowej w Polsce, lokując je w nurcie historii wiedzy eksperckiej oraz historii poradnictwa. Analizowane dyskursy przedstawiłam jako element oficjalnego dyskursu modernizacji i postępu lansowanego przez socjalistyczne państwo od lat 60. Skupiłam się na przedstawieniu kompleksowego charakteru wiedzy na temat gospodarstwa domowego, wskazując na jej związki z aktualnymi koncepcjami na temat modernizacji społeczeństwa, kształtowania pożądanego modelu rodziny oraz poświadanych wzorów konsumpcji. Podałam analizie dyskurs naukowy, przede wszystkim socjologiczny i ekonomiczny, a następnie dyskursy popularne – bazujące na wynikach badań naukowych, tworzone w środowiskach eksperckich, takich jak Komitet do spraw Gospodarstwa Domowego przy Lidze Kobiet. W badaniach dyskursów popularnych zastosowałam kategorię *scenariuszy nowoczesności* rozumiejąc pod tym pojęciem całościowe skrypty pokazujące jak powinno wyglądać nowoczesne gospodarstwo domowe, obejmujące podział ról w rodzinie, techniki pracy, wyposażenie w urządzenia i wzory konsumpcji. Pokazałam ich wykorzystanie przez *popularne ekspertki* (takie jak Irena Gumowska) - zatrudniane przez magazyny kobiece do prowadzenia autorskich rubryk na temat gospodarstwa domowego i konsumpcji, mediujące i upowszechniające wiedzę akademicką.

W artykule podjęłam się nowych wyzwań metodologicznych poszerzając pole analizy o teksty wizualne – reklamy artykułów gospodarstwa domowego obecne w prasie kobiecej. Mając świadomość, że edukacyjne aspekty reklamy socjalistycznej były już badane przez wielu autorów, zaproponowałam szersze podejście, traktując je jako przejaw popularnego dyskursu na temat modernizacji gospodarstwa domowego. Pokazałam w jaki sposób reklamy przyczyniały się do upowszechnienia scenariuszy nowoczesności dla gospodarstw domowych, a w szerszym kontekście – jak uniwersalne formy kultury popularnej służyć miały propagowaniu socjalistycznej nowoczesności, w tym projektu równouprawnienia płci.

6. *Deprivation of Everyday Life and Coping Strategies During the Crisis of the 1980s in Poland: An Analysis of Women's First-person Narratives*, „The Polish Review”, Vol. 65, 2020, No. 2: Everyday Life in the PRL, pp. 27-37, <https://doi.org/10.5406/polishreview.65.2.0027>

W artykule odeszłam od problematyki modernizacji gospodarstwa domowego na rzecz inspirowanych koncepcjami Alfa Lüdtke i Michela de Certeau badań nad radzeniem sobie i sprawczością jednostek w sytuacji trudnej codzienności. Podjęłam temat poczucia deprywacji oraz wypracowywania strategii radzenia sobie z brakami powodowanymi przez kryzys początku lat osiemdziesiątych XX w. w mikroskali polskich gospodarstw domowych. Podobną tematykę, ale w węższym zakresie ograniczonym do konsumpcji żywności, podjęłam we wcześniejszym chronologicznie artykule opublikowanym w „Roczniku Antropologii Historii”.

Podstawową kategorią analizy uczyniłam płęć kulturową, kształtującą indywidualne doświadczenie kryzysu. Badania oparłam na literaturze dokumentu osobistego: dziennikach i pamiętnikach (przede wszystkim ze zbiorów ośrodka KARTA oraz Zakładu Rękopisów BN) oraz listach do redakcji czasopism kobiecych, które wraz z odpowiedziami od redaktorek traktowałam jako narracyjną całość. W poszukiwaniu kontekstu dla narracji osobistych odwoływałam się także do tekstów poradnikowych: broszur, publikacji książkowych i rubryk w czasopismach, oferujących wiedzę ekspercką na temat radzenia sobie z brakami rynkowymi. W artykule prześledziłam w jaki sposób diagnozowany na bieżąco przez socjologów kryzys był rozumiany i „oswajany” przez jednostki. Bazując na narracjach osobistych pokazałam jego codzienny wymiar, odczuwany jako kryzys projektu nowoczesnego gospodarstwa domowego i kryzys tożsamości nowoczesnej gospodyni zarządzającej sferą domową. Z przeprowadzonej analizy wynika, że autorki zapisków postrzegały kryzys jako powrót do przestarzałych metod pracy, skutkujących znacznie boleśniej niż przed zapaścią ekonomiczną odczuwanym „podwójnym obciążeniem”. Jednocześnie w sposób sprawczy, poprzez wypracowanie strategii przystosowawczych, próbowały sobie radzić w zmienionych warunkach i dostosować do nich swoje codzienne praktyki w gospodarstwie domowym.

7. *„Jak związać koniec z końcem”. Jedzenie i konsumpcja w Polsce w latach osiemdziesiątych XX w. w dyskursie eksperckim i kobiecych narracjach osobistych*, „Rocznik Antropologii Historii”, nr 2(7), 2014, s. 135- 163, <http://rah.pth.net.pl/pl/archiwum/9/167>

Podobnie jak poprzedni w cyklu, artykuł dotyczy dekady lat osiemdziesiątych. Zasadniczo różni się osadzeniem w nurcie historycznych studiów nad jedzeniem i spojrzeniem na kryzys przez pryzmat praktyk żywieniowych. Zaprezentowałam w nim wyniki badań nad popularnym poradnictwem oraz nad zapisami praktyk przystosowawczych przedsięwziętych przez jednostki w sferze jedzenia i zwyczajów kulinarnych, jako lokujących się na najbardziej elementarnym poziomie konsumpcji i dlatego najbardziej podatnych na odczuwanie deprywacji. . Oparłam się na źródłach prasowych, na poradnikach oraz na powstających na bieżąco, w dekadzie lat 80. dziennikach i pamiętnikach kobiecych. Jako dwie najważniejsze kategorie porządkujące analizę wybrałam płęć kulturową oraz kryzys. Kryzys rozumiem jako czynnik burzący dotychczasowe przyzwyczajenia i wymuszający wypracowanie nowych praktyk w sferze życia codziennego oraz jako zjawisko społeczne – na bieżąco analizowane i konceptualizowane przez ekspertów - przede wszystkim socjologów i ekonomistów. Traktując płęć kulturową jako kategorię analizy historycznej, skoncentrowałam się na związkach między kryzysem a upolitycznieniem domowych ról kobiet i zwrotem dyskursywnym w stronę retradycjonalizacji ról płciowych w sferze domowej, widocznym w dyskursach zarówno komunistycznych władz, jak i solidarnościowej opozycji.

8. *The Autobiographical Self in the Service of History: Martial Law Period Diaries Written by Women, 1981–1983*, “Teksty Drugie” 2020 , special issue 1, s. 305-321, DOI: 10.18318/td.2020.en.1.22, <https://tekstydrugie.pl/wp-content/uploads/2021/04/teksty-drugie-tom-1.2020R-2.pdf>

Artykuł różni od poprzednich tekstów pod względem podejścia do analizowanych źródeł. Zaprezentowałam w nim wyniki badań nad pamiętnikami i dziennikami powstałymi w pierwszych latach kryzysu lat 80. w Polsce, skupiając się nie tyle na ich treści, ale na sposobie prowadzenia narracji. Podałam analizie zapiski pamiętnikarskie z zasobów ośrodka Karta oraz Zakładu Rękopisów Biblioteki Narodowej w Warszawie, w większości stanowiące pokłosie konkursu na wspomnienia z okresu stanu wojennego, ale także teksty napisane spontanicznie. Podstawową bazę źródłową ograniczyłam do zapisków kobiecych, pytając czy i w jaki sposób płęć kulturowa wpływała na konstrukcję podmiotu autobiograficznego dokumentującego wydarzenia uznane za doniosłe historycznie. Odniosłam się do obecnych w studiach autobiograficznych opinii o większej roli emocji w zapiskach kobiecych, o skupianiu się autorek na szczegółach, problemach rodziny i organizacji życia codziennego. Jak pokazują analizowane przeze mnie teksty, przyjęcie strategii dokumentującego świadka, wyraźnie artykułowana świadomość historycznej doniosłości wydarzeń sprawiały, że kobiety, choć

opisywały strategie radzenia sobie z kryzysową codziennością, świadomie umniejszały ich znaczenie. Podobnie jak mężczyźni pisały przede wszystkim o emocjach związanych ze sferą polityki. W artykule podjęłam tematykę znaczenia nowego reżimu emocjonalnego, formującego się w warunkach zmienionego klimatu emocjonalnego, dla kształtu narracji autobiograficznych. Pokazałam, że w przypadku zapisków dokumentujących wydarzenia o na bieżąco uznawanej dużej wadze historycznej, niezależnie od płci autorów, podmiot autobiograficzny usuwał się na dalszy plan, w cień „wielkiej historii”, której podporządkowane zostały zapisy emocji oraz codziennych praktyk.

5. Pozostałe publikacje (poza cyklem artykułów)

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora opublikowałam monografię bazującą na pracy doktorskiej, sześć rozdziałów w prestiżowych międzynarodowych tomach zbiorowych, 28 w krajowych tomach zbiorowych, dziewięć (poza zgłoszonym cyklem) artykułów w czasopiśmie oraz siedem recenzji i artykułów recenzyjnych w polskich i zagranicznych czasopiśmie. Jestem redaktorką trzech tomów zbiorowych, współredaktorką i autorką rozdziałów w monografii „Kobiety w Polsce. Nowoczesność, równouprawnienie, komunizm” powstałej w wyniku kierowanego przeze mnie grantu NPRH. Obecnie monografia jest przetłumaczona i przygotowana do publikacji w języku angielskim przez CEU Press. Jestem także współredaktorką i autorką tekstów w tomie „Texts and Contexts from the History of Feminism and Women’s Rights. East Central Europe, Second Half of the Twentieth Century” stanowiącym pierwszy tak obszerny zbiór komentowanych źródeł z zakresu historii refleksji intelektualnej na temat praw kobiet w Europie Środkowo Wschodniej.

W części artykułów i rozdziałów w tomach zbiorowych rozwijałam badania nad piśmiennictwem popularnym będące podstawą doktoratu, poszerzając bazę źródłową oraz zakres analizy¹. Jednocześnie moje zainteresowania badawcze zwróciły się w stronę historii

¹ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „Trzeba umieć przemówić do serca i mózgu” - prasa zwierzeń jako narzędzie kampanii społecznych i działań propagandowych w pierwszej połowie XX wieku, w: *Kobieta i media. Studia z dziejów emancypacji kobiet*, red. P. Perkowski, T. Stegner, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2009, s. 177-192; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „Wstrząsające wyznania, powikłane losy, miłość i cierpienie”, czyli współczesna polska prasa zwierzeń, w: *Świat (z) kolorowych czasopiśmie. Prasa dla kobiet i dziewczyn w perspektywie interdyscyplinarnej*, red. E. Zierkiewicz, Wrocław: Oficyna Wydawnicza „Atut” 2010, s. 85-105; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „Za komuny było lepiej...” – mitologizacja minionej epoki w dyskursie przegranych. Na przykładzie tekstów najniższego obiegu czytelniczego, w: *Opowiedzieć PRL*, red. K. Chmielewska, G. Wołowicz, Warszawa 2011, s. 220-233; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Krzywda i wstyd motyw ujawnienia żydowskiego pochodzenia w polskich magazynach zwierzeniowych*, „Polonistyka” 2008, nr 9, s. 19-23

kobiet w Polsce po 1945 r., ze szczególnym uwzględnieniem sfery gospodarstwa domowego. W publikacjach powiązanych tematycznie z prezentowanym cyklem artykułów poruszałam:

- zagadnienia modernizacji gospodarstwa domowego i podziału ról w rodzinie. Przykładem są napisane wspólnie z Piotrem Perkowskim rozdziały w monografii oraz tomie zbiorowym, oraz samodzielnie napisane rozdziały w pracach zbiorowych².

- zagadnienie kryzysowych strategii przystosowawczych wypracowywanych przez jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem praktyk kulinarnych oraz dyskursów poradnikowych³. Wątkiem pobocznym, ale bliskim poprzednio wymienionym tekstom był rozdział poświęcony dyskursom magazynów kobiecych na temat stanu wojennego i nowego porządku społecznego⁴.

Ponadto moje badania rozwijały się i rozwijają w następujących kierunkach:

- Wynikiem pracy w zespole Pracowni Komunikacji Literackiej w okresie PRL (IBL) są teksty z zakresu historii polskiego czasopiśmiennictwa, w tym syntetyczny rozdział na temat czasopism społeczno-kulturalnych w latach 1980. w tomie podsumowującym grant⁵.

² Katarzyna Stańczak-Wiślicz, Piotr Perkowski, *Nowoczesna gospodyni: kobiety w gospodarstwie domowym*, w: *Kobiety w Polsce 1945-1989. Nowoczesność, równouprawnienie, komunizm*, Kraków 2020, s. 165-216; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Socjalizacja do roli nowoczesnej żony i matki na łamach pism kobiecych okresu dwudziestolecia międzywojennego*, w: *Procesy socjalizacji w Drugiej Rzeczypospolitej 1914-1939* [Metamorfozy Społeczne, 7], red. A. Landau-Czajka, K. Sierakowska, Warszawa 2013, s. 233-248; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „*Ludwicy contra Filipinki*” - kobiety i mężczyźni w codziennej przestrzeni gospodarstwa domowego w Polsce 1945-1989, w: *Kobieta i mężczyzna jedna przestrzeń- dwa światy*, red. B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, M. Gadocha, Warszawa 2015, s. 596-598.

³ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „*Marsz do tyłu*” - kryzys w polskich gospodarstwach domowych lat 80. XX wieku, w: *Transformacje społeczne w Polsce na tle Europy. Nowoczesność, media i kultura materialna*, red. K. Stańczak-Wiślicz, A. Węglińska, P. Wasiak, Polkowice 2015, s. 15- 36 ; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Kryzysowe praktyki kulinarne w Polsce lat 80. XX wieku na łamach ówczesnej prasy kobiecej*, w: *Terytoria smaku. Studia z antropologii i socjologii jedzenia*, red. U. Jarecka, A. Wieczorkiewicz, Warszawa 2014, s. 321- 348; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Smaki kryzysu. Gotowanie w Polsce lat osiemdziesiątych XX wieku*, w: *Zmysłowy komunizm. Somatyczne doświadczenie epoki*, red. M. Bogusławska, Z. Grębecka, R. Kulmiński, Warszawa - Kraków, 2014, s. 159-168; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Krajowe bakalie i parówki z nuty- kuchnia i gotowanie w warunkach kryzysu lat 80-tych XX w Polsce*, w: *Kuchnia (w) PRL*, red. G. Piotrowski, Gdańsk: 2024, s. 55-76; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „*Jak żyć w kryzysie? Strategie radzenia sobie z organizacją życia codziennego na łamach polskiej prasy kobiecej lat 80. XX wieku*” : W kręgu kultury PRL. Poradnictwo, red. K. Bitner, D. Skotarczak, Poznań 2018, s. 245-257.

⁴ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Stan wojenny i dyskurs nowego porządku na łamach magazynów kobiecych w Polsce początku lat 80. XX wieku*, w: *Polityka i politycy w prasie XX i XXI wieku: polityka w prasie kobiecej*, red. M. Dajnowicz, A. Miodowski, Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2019, s. 219-229.

⁵ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Lata 1980-1989*, w: *Czasopisma społeczno-kulturalne w okresie PRL*, red. U. Jakubowska, Warszawa: Wydawnictwo IBL PAN, 2012, s. 311-382 Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Obraz "polskich przełomów" w prasie po drugiej wojnie światowej. Tłumaczenie kryzysu na łamach wybranych tygodników społeczno-kulturalnych*, w: *350 lat prasy polskiej*, red. M. Jabłonowski [et alii], Warszawa: Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego, 2012, s. 79-89

- Owocem moich zainteresowań badawczych zapoczątkowanych pracą nad monografią „Kobiety w Polsce 1945-1989” są opublikowane w językach polskim i angielskim teksty poświęcone dojrzewaniu i doświadczeniu kobiecej młodości, mieszczące się w słabo w Polsce reprezentowanym nurcie *girlhood studies*⁶. Tekst anglojęzyczny powstał w toku prac nad wystawą w House of European History w Brukseli. Tę ścieżkę badawczą będę kontynuować.
- W ramach współpracy w granice na temat historii gender jako przedmiotu wiedzy opublikowałam wraz z Barbarą Klich-Kluczewską artykuł w tomie zbiorowym⁷. Równolegle do badań źródłowych, interesowałam się teoretycznymi aspektami historii kobiet. Pierwszy artykuł napisałam jeszcze przed doktoratem. Wraz z Piotrem Perkowskim opublikowałam syntetyczny artykuł w tomie zbiorowym podsumowującym stan polskich badań nad historią kobiet, jestem także autorką samodzielnie napisanego tekstu analizującego polską historiografię na temat kobiet i płci kulturowej w kontekście dyskursów postzależnościowych⁸.
- W mojej dotychczasowej pracy badawczej, tak jak w cyklu artykułów zgłaszanym jako podstawa habilitacji, w dużym stopniu zajmowałam i zajmuję się analizą dyskursów. We wcześniejszych pracach, publikowanych przede wszystkim w tomach zbiorowych koncentrowałam się na dyskursach prasowych i tzw. popularnych dyskursach światopoglądowych dotyczących doświadczeń i ról społecznych kobiet⁹. Prace opublikowane

⁶ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Gniew „Wścieklej Henryki” i dziewczynski bunt w listach do redakcji „Filipinki” (1957–1989)*, „Czas Kultury” 2022, nr 2, s. 73-83; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Growing up in Central Eastern Europe. From post-war reconstruction to post-Stalinist detente*, w: *Restless Youth. Growing up in Europe, 1945 to now*, red. Christine Dupont, Kieran Burns, Brussels (House of European History, exhibition catalogue) 2019 s. 80-89; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Skąd się wzięła dziewczyna?*, w: *Ludowa historia kobiet*, red. Przemysław Wielgosz, Warszawa: Wydawnictwo RM 2023, s. 159-172

⁷ Barbara Klich-Kluczevska, Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Biographical Experience and Knowledge Production Women Sociologists and Gender Issues in Communist Poland*, w: *Gender, Generations, and Communism in Central and Eastern Europe and Beyond*, red. A. Artwińska, A. Mroziak, Routledge 2020, s. 146-165

⁸ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Przez historię życia codziennego do historii kobiet. O współczesnej polskiej historiografii kobiecej*, „Kultura i Społeczeństwo” 2005 nr 2, s. 135-150; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, Piotr Perkowski, *Dzieje kobiet w PRL: stan i perspektywy badań*, w: *Dzieje kobiet w Polsce*, red. K.A. Makowski, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje, 2014, s. 133-157; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Historiografia na temat dziejów kobiet w powojennej Polsce w okowach dyskursu postzależnościowego?*, w: *(P)o zaborach, (p)o wojnie, (p)o PRL. Polski dyskurs postzależnościowy dawniej i dziś*, red. H. Gosk, E. Kraskowska, Kraków: Universitas, 2013, s. 545-559.

⁹ Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *The Politics of Silences: Women's War Experiences and the Discourses of Reconstruction in Poland (1945–1948)*, w: *Reconstructing Minds and Landscapes. Silent Post-War Memory in the Margins of History*, eds. Marja Tuominen, T. G. Ashplant and Tiina Harjumaa, New York, Routledge 2021, s. 61-73; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Matki biedne, nieszczęśliwe, złe. Luki dominującego dyskursu macierzyństwa w popularnych magazynach kobiecych*, w: *Pożegnanie z Matką Polką? Dyskursy, praktyki i reprezentacje macierzyństwa we współczesnej Polsce*, red. R. E Hryciuk, E. Korolczuk, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2012, s. 375-392; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Od neomatriarchatu do szpitala-pomnika Matki Polki. Ideologie macierzyństwa w dyskursach władzy i opozycji w Polsce (1945-1989)*, w: *Niebezpieczne związki. Macierzyństwo, ojcostwo, polityka*, red. R.E. Hryciuk, E. Korolczuk, Warszawa 2015, s.

na ten temat w językach angielskim i czeskim uznają za istotne dla upowszechniania wiedzy z zakresu historii kobiet w Polsce w środowisku międzynarodowym. Obecnie rozwijam badania and dyskursami eksperckimi, zapoczątkowane w pierwszych artykułach na temat gospodarstwa domowego.

- W ramach współpracy w międzynarodowym projekcie wydawniczym „Texts and Contexts from the History of Feminism and Women’s Rights” (2016-2021) przygotowałam pięć szkiców biograficznych kobiet ważnych dla rozwoju myśli feministycznej w Europie Środkowo-Wschodniej. Przy okazji, na zaproszenie prof. Franciski de Haan opublikowałam oparty na badaniach biograficznych artykuł w tomie poświęconym kobietom w światowym ruchu komunistycznym¹⁰. Badania biograficzne kontynuuję pracując nad internetowym słownikiem biograficznym naukowczyń i ekspertek w ramach udziału w grancie “[FemEx] / Women Experts and Feminist Knowledge Production in Post-War East Central Europe, 1945–1989”.

- W ostatnich latach podejmuję badania porównawcze dotyczące historii wiedzy eksperckiej i myśli feministycznej w ramach dwóch projektów grantowych: wyżej wymienionego „FemEx” oraz „The History of Feminist Political Thought and Women’s Rights Discourses in East Central Europe 1929-2001”. Przygotowuję do druku teksty do syntetycznego tomu zbiorowego oraz do anglojęzycznych czasopism. Praca w obu projektach prowadzi do wprowadzenia w obieg między narodowy tematów z zakresu historii społecznej Polski po 1945 r.

- Polską myślą feministyczną po 1945 r. zajmuję się także w ramach badań statutowych w zespole Archiwum Kobiet w Instytucie Badań Literackich PAN.

- Poza projektami grantowymi perspektywicznie najważniejsze będą dla mnie zapoczątkowane dwoma dotąd opublikowanymi artykułami badania nad zapisami doświadczenia kryzysu lat 80. opierające się na analizie pamiętników konkursowych z zasobów Zakładu Rękopisów

45-74 ; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, „Znaleźć się w dobrym towarzystwie ofiar” – cierpienie jako element dyskursu legitymizującego w Polsce po zakończeniu II wojny światowej, w: *Zapisy cierpienia*, red. K. Stańczak-Wiślicz, Wrocław: Wydawnictwo Chronicon 2011, s. 167-177; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Ojcowie nieobecni, ojcowie słabi i przegrani, czyli polska prasa kobieca drugiej połowy lat 40-tych XX w. na temat funkcjonowania mężczyzn w rodzinie*, w: *Męskość jako kategoria kulturowa. Praktyki męskości*, red. Magdalena Dąbrowska, Andrzej Radomski, Lublin 2010, s. 128-137; Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Koncepcje nové ženy v Polsku v období poválečné obnovy a stalinismu (Mezi národní tradicí a socialistickou modernizací)*, w: *Svědnost sociálního experimentu. Nový člověk 20. Století*, red. L. Fasora, J. Hanuš, D. Nečasová, Praha: Lidové Noviny 2018, s. 136-148.

¹⁰ Szkice biograficzne na temat: Edwardy Orłowskiej, Marii Skokowskiej-Rudolfowej, Barbary Limanowskiej, Agnieszki Graff, szkic na temat polskich socjolożek aktywnych w latach 1960. w tomie “Texts and Contexts from the History of Feminism and Women’s Rights. *East Central Europe, Second Half of the Twentieth Century*”, Katarzyna Stańczak-Wiślicz, Katarzyna Stańczak-Wiślicz, *Edwarda Orłowska (1906–1977): A Story of Communist Activism in Poland Told in Words and Silences*, w: *The Palgrave Handbook of Communist Women Activists around the World*, ed. Francisca de Haan, Cham: Palgrave Macmillan 202, s. 217-244.

Ossolineum we Wrocławiu, ośrodka KARTA, Zakładu Rękopisów Biblioteki Narodowej oraz AAN.

6. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora podejmowałam aktywność naukową w innych krajowych i zagranicznych instytucjach naukowych poza Instytutem Badań Literackich PAN. Miałam także okazję rozwijać kontakty międzynarodowe, uczestnicząc w konferencjach, grantach i międzynarodowych przedsięwzięciach wydawniczych.

W latach 2016-2019 byłam wykonawczynią w projekcie *Historia gender jako przedmiot wiedzy: teoretyczne ramy i praktyka badawcza polskich studiów nad przeszłości kobiet na tle międzynarodowym* realizowanym na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego pod kierownictwem dr hab. Dobrochny Kałwy. W ramach projektu zajmowałam się związkami między literaturoznawstwem a historią w polu badań nad dziejami kobiet. W latach 2017-2021 w ramach projektu *Nowoczesność, jakość i estetyka wyposażenia gospodarstw domowych. Wpisywanie ideologii w artefakty kultury materialnej w socjalistycznej Polsce (1970-1989)* realizowanego w Instytucie Historii PAN pod kierownictwem dr hab. Patryka Wasiaka podejmowałam badania nad płciowym wymiarem nowoczesności w polskich gospodarstwach domowych w okresie późnego socjalizmu. Ich owocem są trzy samodzielnie napisane artykuły naukowe oraz jeden napisany wspólnie z kierownikiem grantu, opublikowane w polskich i międzynarodowych czasopismach naukowych. Niezależnie od projektów grantowych, razem z dr hab. Barbarą Klich-Kluczewską prowadzę badania nad polskimi socjolożkami od początku lat 60-tych XX w. zajmującymi się problematyką przemian modelu rodziny oraz funkcjonowania gospodarstwa domowego.

Od 2017 do 2021 r. pełniłam funkcję zastępczyni członka zarządu (*MC substitute*) w europejskim projekcie *COST Action CA 16213: New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent* realizowanym w Instytucie Badań Literackich PAN pod kierownictwem dr Macieja Maryla. W jego ramach uczestniczyłam w pracach grupy badawczej *Culture in the Grey Zone*, co pozwoliło mi nawiązać kontakty z badaczkami i badaczami min. z CEU University w Budapeszcie. W wyniku tych kontaktów rozpoczęłam współpracę w ramach projektu *Texts and Contexts from the History of Feminism and Women's Rights. East*

Central Europe, Second Half of the Twentieth Century kierowanego przez dr Zsófíę Lóránd z Uniwersytetu Wiedeńskiego. Wynikiem trwającego 8 lat projektu jest opublikowany przez CEU Press w otwartym dostępie tysiącstronicowy tom zawierający ponad 120 tekstów źródłowych wraz z biografiami ich autorek oraz historyczną kontekstualizacją dokumentujący rozwój myśli feministycznej w Europie Środkowo-Wschodniej. Jest on pierwszym tego typu wydawnictwem, już wykorzystywanym w dydaktyce akademickiej w europejskich i amerykańskich uniwersytetach. Wraz ze współredaktorkami wzięłam dotąd udział w 7 seminariach, sympozjach i prezentacjach konferencyjnych wokół tomu. W projekcie byłam odpowiedzialna za przygotowanie tekstów reprezentujących Polskę, Białoruś, Łotwę i Ukrainę, napisałam 5 biogramów i komentarzy historycznych do źródeł, a oprócz tego pracowałam nad redakcją tekstów reprezentujących inne kraje.

Rozpoczęte w ramach tego projektu badania nad rozwojem refleksji wokół relacji płciowych oraz myśli feministycznej w XX wieku w Europie Środkowo-Wschodniej kontynuuję pracując w dwóch grantach. Od stycznia 2024 jako *affiliated researcher* uczestniczę w projekcie ERC *The History of Feminist Political Thought and Women's Rights Discourses in East Central Europe 1929-2001 (HERESSEE)*, kierowanym przez dr Zsófíę Lóránd na Uniwersytecie Wiedeńskim. Wynikiem projektu ma być zbiorowa monografia syntetycznie opisująca dyskursy na temat praw kobiet w ramach teoretycznych historii intelektualnej. W grancie prowadzę badania nad przemianami dyskursu na temat równouprawnienia oraz społecznych ról kobiet w Polsce od 1945 do 1956 r., nad socjolożkami zajmującymi się problemami kobiet i rodziny w latach 60-tych i 70 – tych XX w., oraz nad prasą i tekstami kultury popularnej jako formami upowszechniania myśli eksperckiej. Od stycznia 2025 jestem zatrudniona jako post-doc w Instytucie Historii Czeskiej Akademii Nauk przy realizacji grantu *[FemEx] / Women Experts and Feminist Knowledge Production in Post-War East Central Europe, 1945–1989* (planowane zakończenie: koniec 2027 r.), w zespole kierowanym przez dr Anninę Gagyiową (kierowniczką polskiego zespołu jest dr hab. prof. IH PAN Natalia Jarska). W grancie kontynuuję badania nad sferą gospodarstwa domowego jako przedmiotem wiedzy eksperckiej, a włączając zainteresowanie formami kultury popularnej – nad „popularnymi ekspertkami” – legitymującymi się wykształceniem akademickim specjalistkami regularnie publikującymi i prowadzącymi własne kolumny w wysokonakładowych czasopismach kobiecych.

Ponieważ w moich badaniach wprowadzam perspektywę porównawczą, regularnie uczestniczę w międzynarodowych konferencjach naukowych, i utrzymuję kontakty w środowiskach badaczy i badaczek historii Europy Środkowej i Wschodniej, historii kobiet i płci kulturowej oraz szeroko rozumianej kultury popularnej. W latach 2016-2021 uczestniczyłam w seminariach i konferencjach towarzyszących pracom nad tomem *Texts and Contexts from the History of Feminism and Women's Rights*, a w latach 2017-2021 – w wydarzeniach związanych z udziałem w *COST Action CA 16213: New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent*. Regularnie biorę udział w konferencjach organizowanych przez Association of Slavic, East European and Eurasian Studies w USA (w latach 2019, 2020, 2024, 2025; w 2020 r. byłam organizatorką panelu) oraz przez The Polish Institute of Arts and Sciences of America, PIASA (w 2017 i w 2024 jako organizatorka panelu). Współpracuję z międzynarodowym interdyscyplinarnym środowiskiem badaczek zajmujących się historią myśli feministycznej w Europie Środkowo-Wschodniej, biorąc udział w konferencjach, a także popularyzujących naukę festiwalach nauki (min. w konferencji z cyklu „Historical Materialism” w Cluju-Napoce we wrześniu 2024), w festiwalu „Green Transformations” w Wiedniu (w czerwcu 2024). Ważny dla mojego rozwoju naukowego był udział w konferencjach poświęconych historii codzienności i historii gospodarstwa domowego (np. w kongresie SIEF w Göttingen w 2019 r., w konferencji sieci Genealogies of Memory w 2023). Ze względu na zainteresowanie wykorzystaniem dokumentów osobistych w badaniach nad przeszłością, uczestniczę w konferencjach organizowanych przez interdyscyplinarne środowisko badaczy autobiografistyki (min. w Budapeszcie w 2024 r., w Warszawie IABA Europe Conference 2023, w Chicago w 2012 r.).

Bardzo cenny dla mojego rozwoju naukowego jest udział w krajowym życiu naukowym i kontakty ze środowiskiem badaczek historii kobiet oraz badaczek i badaczy historii społecznej XX wieku. Regularnie biorę udział w konferencjach organizowanych pod auspicjami Sekcji Historii Kobiet i Płci Kulturowej Komitetu Nauk Historycznych PAN oraz w spotkaniach seminarium im. prof. Anny Żarnowskiej w Instytucie Historycznym UW. Uczestniczyłam w konferencjach organizowanych i współorganizowanych przez Instytut Historii PAN (w latach 2017, 2015, 2012), wydziały historyczne UAM w Poznaniu, Uniwersytetu Wrocławskiego, UKEN w Krakowie oraz Instytut Studiów Kobięcych w Białymstoku (w 2018). Wygłaszałam referaty na cyklicznych konferencjach organizowanych przez Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku (w latach 2022, 2023, 2024).

Mojemu rozwojowi naukowemu posłużyły stypendia i wyjazdy badawcze. Kontakty z badaczkami zajmującymi się historią intelektualną kobiet zaowocowały krótkim pobytem

badawczym w Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO) w Lipsku w 2016 r., a następnie wykładem na zaproszenie w Aleksander Brückner Zentrum für Polenstudien w Halle, w roku 2017. W 2022 r. w ramach projektu COST wyjechałam na pobyt badawczy do Budapesztu, do Open Society Archives. W listopadzie 2023 przebywałam w Budapeszcie na stypendium „Visegrad Scholarship at the Open Society Archives” zbierając materiały do badań nad codziennością kryzysu lat 80-tych w Polsce. Oprócz tego, w 2018 r. uzyskałam wewnętrzny grant na pobyt badawczy w Londynie i Berlinie ogłoszony przez dyrekcję IBL PAN.

W ramach działalności eksperckiej recenzowałam monografie naukowe dla Wydawnictwa Instytutu Historii PAN i dla Wydawnictwa CEU Press, oraz artykuły dla czasopism naukowych: „Acta Poloniae Historica”, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”, „Ethnologia Polona”, „Kultura i Społeczeństwo”, „Białostockie Studia Literaturoznawcze”, „Aspasia”, „Home Cultures”, „Historia Scholastica”, „Studi Slavistici”, „Social and Economic History Annals”. Opiniowałam także wnioski stypendialne dla Fulbright Poland.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Od roku 2019 prowadzę zajęcia „Kwestia kobieca w Polsce 1945-1989” na Podyplomowych Gender Studies w Instytucie Badań Literackich PAN, corocznie przygotowując autorski program kursu. Od 2024 r. w ramach cyklicznej Szkoły Letniej zorganizowanej przez Podyplomowe Gender Studies IBL PAN oraz Zespół i Fundację Archiwum Kobiet prowadzę zajęcia „Ruchy kobiece w okresie transformacji lat 80-90. XX wieku”. W latach 2019-2020 na Podyplomowych Studiach Polsko-Żydowskich w IBL PAN prowadziłam zajęcia poświęcone analizie zapisków osobistych z okresu Zagłady.

Bardzo ważna jest dla mnie regularna współpraca z Uniwersytetem Warszawskim. We wrześniu 2019 roku w ramach szkoły letniej zorganizowanej przez doktorantów Wydziału Historycznego UW przeprowadziłam ćwiczenia poświęcone moralności czasu wolnego w powojennej Polsce. Dwukrotnie prowadziłam zajęcia w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego: w semestrze zimowym 2012/2013 konwersatorium „Kobiety w okresie PRL i transformacji ustrojowej – perspektywa antropologiczno-historyczna” (wraz z Joanną Mroczkowską), w semestrze letnim 2021/2022 - „Antropologia PRL” (wraz z Natalią Pomian). Tworząc autorski program zajęć wykorzystywałam moje badania nad modernizacją życia codziennego po 1945 w perspektywie historii kobiet. Oprócz

tę w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej kilkakrotnie przeprowadziłam gościnne zajęcia poświęcone badaniom nad gospodarstwem domowym i kulturą kulinarną w Polsce po 1945 r. W latach 2010-2011 pracowałam w Instytucie Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego i w ramach przedmiotu „Polski system medialny” prowadziłam zajęcia dla studentów I roku studiów licencjackich.

Podjęmowałam także działalność organizacyjną. Byłam członkinią Rady Programowej III Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski w 2017 r. W Instytucie Badań Literackich PAN zorganizowałam dwie edycje konferencji „Kultura popularna w Polsce w latach 1944-1989” – w 2010 i w 2014 r., byłam członkinią komitetu organizacyjnego konferencji „Kultura materialna, style życia, wyobrażona nowoczesność i przestrzeń domu” (IBL PAN, 2014 r.)

Biorę udział w pracach komisji konkursowych konkursu im. J.J. Lipskiego Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita oraz konkursu na najlepszą nieopublikowaną rozprawę naukową z zakresu women i gender studies, queer studies, historii polskiego feminizmu, organizowanego przez Fundację Archiwum Kobiet (IBL PAN).

W ramach działalności popularyzującej naukę wygłosiłam gościnne wykłady na zaproszenie w:

- Katholieke Universiteit Leuven (2019)
- Aleksander Brückner Zentrum für Polenstudien, Institut für Geschichte Martin Luther-Universität, Halle (2017)
- Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, GWZO Leipzig (2016)
- Masaryk University, Department of History, Brno (2017).

Oprócz tego wygłaszałam wykłady podczas Festiwalu Nauki (w 2019 oraz 2021 roku), Pikniku Archiwalnego (w 2021 roku), oraz towarzyszące wystawom w Muzeum Warszawy (w styczniu 2025 roku). W 2019 r. konsultowałam i uczestniczyłam w wydarzeniach towarzyszących wystawie „Retless Youth. Growing up in Europe, 1945 to now” (wygłosiłam wykład i uczestniczyłam w oprowadzaniu kuratorskim) w European House of History w Brukseli. Jestem ponadto autorką tekstu zamieszczonego w obszernym katalogu z wystawy.

Brałam również udział w licznych panelach dyskusyjnych organizowanych min. przez Muzeum Polin, Centrum im. Ignacego Daszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet Krytyczny w Warszawie, świetlicę „Krytyki Politycznej” w Łodzi. Brałam udział w audycjach radiowych i podcastach (min. w serii „Historia bez kitu”), w promocjach książek historycznych i antropologicznych.

Jestem współzałożycielką Seminarium Historii Gender na Wydziale Historycznym UW, prezentowałam na nim swoje badania i wielokrotnie występowałam jako komentatorka.

Czwartą kadencję pełnię funkcję sekretarza Komitetu Nauk o Literaturze PAN, jestem członkinią Sekcji Historii Kobiet i Płci Kulturowej Komitetu Nauk Historycznych PAN oraz Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES).